

23. април 2010. године

**УСТАВНИ СУД
БЕОГРАД
Немањина број 26**

Председници г-ђи Боси Ненадић

У Р Г Е Н Ц И Ј А

за предузимање одговарајућих мера за благовремено решавање о предлозима за одређивање привремених мера

Средином јануара 2010. године више од 820 нереизабраних судија изјавило је уставне жалбе против Одлуке Високог савета судства (у даљем тексту: ВСС) од 16. децембра 2009. године о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник РС“, број 106/09 од 17.12.2009. године) у делу којим им је престала судијска функција избором и ступањем на судијску функцију других судија. Након што су добили Одлуку ВСС бр. 06-00-37/2009-01 од 25.12.2009. године, више од 630 нереизабраних судија изјавило је, крајем фебруара 2010. године, жалбе Уставном суду против става 1. изреке те одлуке којим им је престала судијска дужност дана 31.12.2009. године.

И уставним жалбама и жалбама Уставном суду предложено је да Уставни суд одреди привремену меру и одложи извршење Одлука ВСС у делу којим је нереизабраним судијама престала судијска функција.

Жалбама Уставном суду предложено је и да Уставни суд привременом мером наложи ВСС да до окончања поступка из става другог изреке жалбе, односно до окончања поступка поновног реизбора подносилаца, распореди подносиоце на судијску функцију у судове исте врсте и истог ранга као и судови у којима су подносиоци претходно обављали судијску функцију. Тим жалбама подносиоци су предложили и да Уставни суд привременом мером одложи избор судија по огласу ВСС од 19.02.2010. године и забрани ВСС да расписује нове огласе за избор судија.

За преко 830 нереизабраних судија рок од шест месеци у коме остварују право на накнаду зараде истиче 30.06.2010. године. Дакле, уколико до 30. јуна 2010. године не буду окончани поступци по изјављеним жалбама, или не буде усвојена привремена мера предложена у обе жалбе, 830 нереизабраних судија ће остати без средстава за живот чиме ће бити угрожена не само њихова, већ и egzистенција њихових породица. Са друге стране, одлагање извршења ових одлука није супротно јавном интересу, нити би се тиме нанела штета трећем лицу. Стога су испуњени сви законски услови за одређивање предложених привремених мера.

Одредбом члана 74. Пословника о раду Уставног суда („Службени гласник РС“, бр. 24/2008, исправка у бр. 27/2008) прописан је рок од 90 дана у коме ће Уставни суд, по правилу, одлучити о предлогу подносиоца уставне жалбе за одлагање извршења појединачног акта или радње против кога је уставна жалба изјављена.

Иако је у свим случајевима истекао законом прописани рок за одлучивање о о захтевима жалбе, Уставни суд није донео одлуку чак ни о привременој мери!

Одуговлачењем у поступању и у доношењу одлука, а посебно привремених мера у покренутим поступцима, који су хитни и по својој природи и по закону, јер се њима решава и о радноправном статусу нереизабраних судија, повређује се право подносилаца на правично суђење у разумном року гарантовано одредбама члана 32. Устава РС и члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Наведене тврдње поткрепљује и нова Декларација о реформи правосуђа у Србији, коју је усвојило Консултативно веће европских судија (ЦЦЈЕ) и доставило Друштву судија Србије дана 12. априла 2010. године, а коју Вам у прилогу достављам. Консултативно веће европских судија, да подсетимо, јесте тело Савета Европе које формулише европске стандарде – вредности којима је држава Србија посвећена, како наглашава одредба члана 1. Устава.

У Декларацији се констатује да реизбор свих судија у држави уопште није неспоран, чак ни у контексту уставне и правосудне реформе, да је разрешење српских судија угрозило принцип непреместивости и сталности судија, а примена Закона о судијама повредила међународне стандарде и игнорисала препоруке Венецијанске комисије. Веће је забринuto да централни циљ Националне стратегије за реформу правосуђа «повратак поверења јавности у правосудни систем Републике Србије» неће бити остварен ни на националном ни међународном нивоу. Осим препоруке да се нереизабраним судијама омогући ефективан правни лек пред независним телом у складу са процедуром која ће омогућити процесне гаранције из Европске конвенције о људским правима, Веће наглашава и неопходност да се разрешеним судијама обезбеде средства за подмирење животних трошкова током ревизије одлука о разрешењу.

Уверена сам да сте и Ви мишљења да нереизбор 837 судија у Србији, дакле разрешење 1/3 укупног судијског корпуса, представља случај од прворазредног државног значаја који може да произведе далекосежне негативне последице за државу Србију, како на унутрашњем тако и на међународном нивоу.

Стога предлажем да предузмете све расположиве мере како би Уставни суд хитно и без одлагања благовремено одлучио о поднетим предлозима за одређивање привремених мера. У супротном ће, и пре окончања започетих поступака, Уставни суд дати основ за закључак о својој неделотворности и тиме омогућити нереизабраним судијама да затраже правну заштиту од Европског суда за заштиту људских права у Стразбуру.

Драгана Бољевић
председница Друштва судија Србије